

ĐẶC ĐIỂM ĐỘNG MẠCH CHẬU VÀ MỘT SỐ YẾU TỐ LIÊN QUAN ĐẾN XƠ VỮA ĐỘNG MẠCH Ở NGƯỜI BỆNH NHẬN THẬN TẠI BỆNH VIỆN QUÂN Y 103

Lê Anh Tuấn, Nguyễn Đình Dương, Nguyễn Văn Thanh, Nguyễn Phú Việt, Trần Văn Hình,

Bệnh viện Quân y 103

Liên hệ: PGS. TS. Lê Anh Tuấn, Khoa Tiết niệu - Bệnh viện Quân y 103

ĐT: 0903231797, email: leanhtuan103@gmail.com

Mục tiêu: Mô tả một số đặc điểm động mạch chậu bên phải và tìm hiểu một số yếu tố liên quan đến tình trạng xơ vữa động mạch của người bệnh nhận thận tại Bệnh viện quân y 103.

Đối tượng và phương pháp nghiên cứu: Gồm 94 người bệnh được phẫu thuật ghép thận vào hố chậu phải lần đầu từ người cho sống từ 10/2016-8/2018. Phương pháp nghiên cứu: mô tả cắt ngang không so sánh. Các chỉ tiêu nghiên cứu: một số đặc điểm động mạch chậu phải trên siêu âm Doppler trước phẫu thuật, trong quá trình phẫu thuật, kết quả giải phẫu bệnh mạch chậu. Một số yếu tố liên quan đến tình trạng xơ vữa động mạch: tuổi, giới, nguyên nhân gây suy thận mạn, thời gian chạy thận nhân tạo, cholestenon máu.

Kết quả: 94 người bệnh tuổi từ 17- 74, tỷ lệ nam/ nữ: 69/25 (73,4%/26,6%), trên siêu âm Doppler: kích thước trung bình của động mạch chậu chung: 9,88mm, động mạch chậu ngoài: 7,25mm và động mạch chậu trong: 6,11mm, phát hiện có mảng xơ vữa trong lòng động mạch: 2,8%. Trong phẫu thuật: thành động mạch xơ chắc, có mảng xơ vữa: chậu ngoài: 16 trường hợp (17%), chậu trong: 55 trường hợp (57,3%), sờ thấy có mảng xơ vữa trong lòng động mạch: 12 trường hợp (12,7%). Kết quả giải phẫu bệnh thành động mạch: có xơ vữa 72 trường hợp (76,6%). Tỷ lệ xơ vữa động mạch tăng theo tuổi và thời gian chạy thận nhân tạo.

Kết luận: Đặc điểm động mạch chậu của người nhận có ảnh hưởng đến kỹ thuật khâu nối mạch máu trong ghép thận và đánh giá kết quả lâu dài của người bệnh. Trong các trường hợp sờ thấy có mảng xơ vữa trong lòng động mạch nên ưu tiên nối động mạch thận tận-bên với động mạch chậu ngoài, những người bệnh tuổi cao, thời gian chạy thận nhân tạo trước ghép dài cần được theo dõi về mạch máu thận ghép một cách cẩn thận.

Từ khóa: Ghép thận, đặc điểm động mạch chậu, xơ vữa động mạch.

CHARACTERISTIC OF RIGHT ILIAC ARTERIES AND SEVERAL

FACTOR AFFECT ATHEROSCLEROSIS OF RECIPIENTS IN KIDNEY TRANSPLANTATION AT HOSPITAL 103

Le Anh Tuan, Nguyen Dinh Duong, Nguyen Van Thanh, Nguyen Phu Viet, Tran Van Hinh

Objective: Describe the characteristics of right iliac arteries and several factor affect atherosclerosis of recipients in kidney transplantation. **Patients and method:** 94 patients with end-stage renal disease underwent kidney transplantation from living donors from 10/2016 to 08/2018. Research content includes: the characteristics of right iliac arteries in Doppler, intraoperative and the pathological report of artery wall. The risk factors of atherosclerosis (age, sex, hypertension, serum cholesterol...) **Results:** The ages of patients range from 17 to 74 year olds, male/female: 69/25 (73.4%/26.6%), In Doppler: the mean diameter of common iliac artery: 9.88mm, external iliac artery: 7.25mm and internal iliac artery: 6,11mm.

Intraoperative: abnormal of external iliac artery: 17%, internal iliac artery: 58.4% and vascular plaque: 12.7%. Pathological report of the artery wall: atherosclerosis: 76.6%. The rate of atherosclerosis increases with age and the duration of dialysis. **Conclusion:** In kidney transplantation, the artery anastomosis technique depend on the characteristics of iliac artery. The atherosclerosis relate to the long- term results of the patients.

Keywords: Kidney transplantation, iliac artery, atherosclerosis.